

Sygn. akt III AUa 772/14

POSTANOWIENIE

Dnia 21 maja 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Jolanta Hawryszko (spr.)
Sędziowie:	SSA Romana Mrotek SSO del. Beata Górską
Protokolant:	st. sekr. sądowy Katarzyna Kaźmierczak

po rozpoznaniu w dniu 21 maja 2015 r. na rozprawie

sprawy W. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek apelacji ubezpieczonej

od wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 19 sierpnia 2014 r. sygn. akt IV U 826/14

p o s t a n a w i a :

odrzucić apelację.

SSO del. Beata Górską SSA Jolanta Hawryszko SSA Romana Mrotek

Sygn. akt III AUa 772/14

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. decyzją z 11 czerwca 2014 r. odmówił W. G. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Odwołaniem z 21 czerwca 2014 r. W. G. zaskarżyła decyzję, domagając się zmiany i przyznania prawa do renty w szczególnym trybie z uwagi na trudną sytuację życiową i zdrowotną.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy w Koszalinie Wydział VI Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 19 sierpnia 2014 r. oddalił odwołanie ubezpieczonej.

Sąd I instancji zważył, że ubezpieczona zgodnie z wymogami określonymi w art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (j.t. Dz. U. z 2009 r., nr 153, poz. 1227 ze zm), nie spełniła jednego z trzech warunków przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy – nie udowodniła 5 letniego okresu składkowego i nieskładkowego przypadającego w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy. Ponadto nie udowodniła wynoszącego 25 lat dla niezdolnych całkowicie do pracy kobiet okresu składkowego, zgodnie z art. 58 ust. 4 ustawy.

Apelację od wyroku wniosła W. G., zarzucając orzeczeniu pominięcie bardzo trudnej sytuacji rodzinno-zdrowotnej oraz wnosząc o zmianę zaskarżonego wyroku i uznanie iż zachodzą warunki do przyznania renty w szczególnym trybie.

Pismem z 8 maja 2015 r. organ rentowy poinformował sąd apelacyjny, że w wyniku ponownego rozpatrzenia sprawy wydano w 6 maja 2015 r. nową decyzję przyznającą ubezpieczonej prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od 1 marca 2015 r. W związku z powyższym Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniosł o umorzenie postępowania w części na podstawie art. 477¹³ § 1 k.p.c.

Sąd apelacyjny rozważył sprawę i uznał, że apelacja podlega odrzuceniu, jako niedopuszczalna.

Zgodnie z art. 373 k.p.c. sąd drugiej instancji odrzuca na posiedzeniu niejawnym apelację, jeżeli ulegała ona odrzuceniu przez sąd pierwszej instancji. Jeżeli dostrzeże braki, do których usunięcia strona nie była wezwana, zażąda ich usunięcia. W razie nieusunięcia braków w wyznaczonym terminie apelacja ulega odrzuceniu. Przepis art. 370 k.p.c. stanowi natomiast, że sąd pierwszej instancji odrzuci na posiedzeniu niejawnym apelację wniesioną po upływie przepisanej terminu, nieopłaconą lub z innych przyczyn niedopuszczalną, jak również apelację, której braków strona nie uzupełniła w wyznaczonym terminie. Sąd apelacyjny aprobuje pogląd, że przyczyną niedopuszczalności wniesienia apelacji jest nieistnienie po stronie skarżącego interesu w zaskarżeniu (gravamen). Interes ten występuje wtedy, gdy skarżącego można uznać za pokrzywdzonego zaskarżanym przez niego wyrokiem. Sytuacja taka nie występuje w przypadku W. G.. Wskazane stanowisko jest uzasadnione tym bardziej, gdy uwzględni się specyfikę postępowania sądowego w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych. Nie można bowiem pomijać, że postępowanie przed organem rentowym jest postępowaniem administracyjnym, które zostaje zakończone decyzją, a odwołanie od tej decyzji inicjuje już postępowanie sądowe toczące się zgodnie z procedurą cywilną, jako sądowe postępowanie odrębne w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych. Decyzja zapada po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, którego przedmiotem i celem jest ustalenie prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego lub ich wysokości. Ubezpieczony przedstawia w nim wszelkie okoliczności wiążące się z warunkami stawianymi przez ustawę dla przyznania lub ustalenia wysokości świadczeń. W późniejszym postępowaniu wywołanym odwołaniem do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych, zgodnie z systemem orzekania w sprawach z tego zakresu, Sąd nie rozstrzyga o zasadności wniosku, lecz o prawidłowości zaskarżonej decyzji. Sąd nie działa w zastępstwie organu rentowego, w związku z czym nie ustala prawa do świadczeń i choć samodzielnie oraz we własnym zakresie rozstrzyga wszelkie kwestie związane z prawem lub wysokością świadczenia objętego decyzją, to jego rozstrzygnięcie odnosi się do zaskarżonej decyzji. Kluczowe jest, że w sprawie z odwołania od decyzji organu rentowego, jej treść wyznacza przedmiot i zakres rozpoznania oraz orzeczenia sądu pracy i ubezpieczeń społecznych (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z 13 maja 1999 r., II UZ 52/99, OSNP 2000/15/601). Sąd pierwszej instancji kontroluje zgodność z prawem zaskarżonej decyzji, a sąd drugiej instancji – prawidłowość rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji w odniesieniu do stanu rzeczy (faktycznego i prawnego) istniejącego w chwili wydania przez organ rentowy decyzji. Odnotować przy tym wypada, że z istoty spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych wynika, że nowe okoliczności ujawnione lub powstałe po wydaniu decyzji organu rentowego uzasadniają wystąpienie z nowym wnioskiem o rozpoznanie sprawy, co skutkować winno kolejną decyzją organu rentowego, która następnie może zostać poddana weryfikacji przez Sąd.

Niniejsze postępowanie sądowe zainicjowane zostało odwołaniem ubezpieczonej W. G. od decyzji organu rentowego z dnia 11 czerwca 2014 r., odmawiającej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Sąd Okręgowy w Szczecinie,

po rozpoznaniu odwołania ubezpieczonej uznał je za bezzasadne, oddalając odwołanie. Nadany został równocześnie bieg wnioskowi ubezpieczonej o przyznanie prawa do renty wyjątkowej. W skutek analizy załączonych do wniosku dokumentów, a konkretnie zaświadczenia z Powiatowego Urzędu Pracy w K. dokumentującego okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych w okresie od 13 lipca 1999 r. do 12 lipca 2000 r., łączny okres składkowy ubezpieczonej wyniósł 25 lat 11 miesięcy o 10 dni, co pozwoliło na przyznanie decyzją z dnia 6 maja 2015 r. prawa do renty od dnia 1 marca 2015 r.

W tych okolicznościach uznać należy, że apelacja ubezpieczonej od wyroku Sądu Okręgowego podlega odrzuceniu wobec braku substratu zaskarżenia. Apelująca bowiem w środku odwoławczym od orzeczenia sądu pierwszej instancji wносиła o zmianę zaskarżonego orzeczenia i przyznanie renty oraz o przyznanie renty na warunkach szczególnych. Jako taka apelacja nie została skierowana przeciwko rozstrzygnięciu sądu I instancji a przeciwko nieprzyznaniu świadczenia w ogóle. W tym kontekście, w skutek decyzji organu rentowego o przyznaniu ubezpieczonej renty na zasadach przewidzianych w art. 57 ustawy apelacja traci w swoich żądaniach podstawę i uzasadnienie. Wyrażony w piśmie z dnia 13 maja 2015 r. wniosek o objęcie świadczeniem rentowym okresu od marca 2014 r. do maja 2015 r. należy potraktować jako dążenia ubezpieczonej do uzyskania decyzji względniejszej aniżeli ta z dnia 6 maja 2015 r. a jako takie powinny być przedmiotem ewentualnego odwołania od decyzji. Przypomnieć trzeba, że przedmiotem postępowania przed sądem jest, jak wskazywano wcześniej, analiza prawidłowości rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji w kontekście stanu prawnego i faktycznego w momencie wydania decyzji.

Tak więc apelacja ubezpieczonej jako niedopuszczalna podlegała odrzuceniu, o czym orzeczono na podstawie art. 373 k.p.c. w związku z art. 370 k.p.c.